

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
TÜRKİYE KÜLTÜR PORTALI PROJESİ

DİL VE EDEBİYAT
TÜRKLER VE TÜRKÇE
TÜRKÇE’NİN DÜNYA DİLLERİ ARASINDAKİ YERİ

Türkiye
Kültür Portalı

Prof. Dr. Ahmet MERMER

EKİM - 2009

ANKARA

1. 9. Türkçenin Dünya Dilleri Arasındaki Yeri

Anahtar Kelimeler: Dünya Dilleri, Türkçe.

Yeryüzündeki diller, genellikle köken bakımından ve yapı bakımından olmak üzere iki şekilde sınıflandırılmışlardır. Köken bakımından Türkçe, dünya dilleri içinde Altay dilleri arasında gösterilmiştir. Bu gruba Türkçenin dışında Moğolca ve Mançu-Tunguzca da yer alır. Bazı araştırmacılara göre Korece ve Japonca da bu gruba dahil edilebilir.

Diller, yapılarına göre, yani tipolojik sınıflandırmaya tâbi tutulunca Türkçe, eklemeli diller grubunda yer alır. Bu grupta Türkçe ile birlikte Macarca, Fince, Moğolca gibi diller de bulunur. Türkçe sondan eklemeli bir dildir. Eklemeli dillerde yeni kelimeler ve terimler üretmek oldukça kolaydır. Türkçe bu bakımdan yeni kelimeler üretmeye elverişli bir dildir ve zengin bir ek sistemi mevcuttur. Fransız Türkolog Jean Deny, Türkçenin yapısının mükemmelliğini matematik formülüne benzetmiştir.

Türkçe dünyanın en zengin dillerinden biridir. Türkçeye bu zenginliği sağlayan çeşitli güç kaynakları mevcuttur: Bu güç kaynaklarının başında tarih gelir. Türkçe, kökleri binlerce yıl önceye uzanan yeryüzünün sayılı dillerindendir. Türkçenin yaşını ortaya koymaya çalışan araştırmacılar Sümercedeki kelimelerle Türkçeyi karşılaştırmışlardır. Osman Nedim Tuna bu konuda araştırma yapan isimlerin başında gelir. Tuna'ya göre Sümerce ile Türkçe arasında ortak 168 kelime vardır. Türkçenin dünyanın köklü dillerinden oluşunun bir başka kanıtı da, ortaya çıkışı yüzyıllar alan üst anlamlar ve mecazlı kullanımların Türkçede bolca kullanılmasıdır.

Lehçeler bir tarafa bırakılacak olursa, yalnızca Türkiye Türkçesinin yazı dilinin söz varlığı bugün 114 bini aşmıştır. Türkçe kelime hazinesi açıdan sahip olduğu bu zenginlik ile de dünya dilleri arasında önemli bir yere sahiptir.

Türkçe, dünya dilleriyle etkileşim hâlinde olmuş ve olacaktır da. Başka dillerden Türkçeye kelime geçtiği gibi Türkçeden de başka dillere kelimeler geçmiştir. Bugün, Çince 300, Farsçada yaklaşık 3000, Urduçada 227, Arapçada yaklaşık 2.000, Rusçada yaklaşık 2.500 olmak üzere çok sayıda TÜRKÇE kelime başka dillerde kullanılmaktadır.

Türkçenin yaygınlığı da onun güç kaynaklarından. 1980'lerde UNESCO tarafından hazırlanan bir raporda Türkçenin konuşucu bakımından dünyanın beşinci büyük dili olduğu açıklanmıştır.

Kaynak (Source):

Akalın, Şükrü Haluk, "Türkçe ve Güncel Problemleri"

Akar, Ali, **Türk Dili Tarihi**, Ötüken Yay., İstanbul 2006

Caferoğlu, Ahmet, **Türk Dili Tarihi**, Enderun Kitabevi, (3. baskı), İstanbul 1984.

Demir, Nurettin, Yılmaz, Emine, **Türk Dili El Kitabı**, Grafiker Yay., Ankara 2003

Ercilasun, Ahmet B., "Tarihten Geleceğe Türk Dili", **Türk Dili**, 569, Mayıs 1999, s. 355-362.

Ercilasun, Ahmet B., **Başlangıçtan Yürmüncü Yüzyıla Türk Dili Tarihi**, Akçağ Yay., Ankara 2004.

Gülensoy, Tuncer, **Türkçe El Kitabı**, Akçağ Yay., Ankara 2000.

Tekin, Talat, Ölmez, Mehmet, **Türk Dilleri**, Simurg Yay., İstanbul 1999.

Haklar (Rights): (Telif ve kullanım hakları ile ilgili bilgiler.)		
5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca hazırlanan tüm içeriğin her türlü ortamda umuma arz yetkisi sınırsız süreyle Kültür Turizm Bakanlığına devredilmiştir. Bakanlık sonraki zamanlarda hazırlanan içerikle ilgili düzeltme, ekleme, silme veya yayından kaldırma hakkına sahiptir.		
Kaynağı Hazırlayan / Emeği Geçen	Konu Editörü	Proje Yöneticisi
Prof. Dr. Ahmet MERMER / Yrd. Doç. Dr. Feyzi ERSOY	Prof. Dr. Ahmet MERMER	Prof. Dr. H. Hale KÜNÜÇEN

